

К. ф.-м. н. Іванов Р. В., Іванова Т. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МОДЕЛІ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗТАШУВАННЯ РОЗВАЖАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ

У сучасних економічних умовах процеси господарювання часто протікають в системах, які характеризуються відкритістю, нерівноважністю та нелінійністю, мають схильність до самоорганізації, зумовленої як ендегенними, так і екзогенними факторами. Отже їх формування, розвиток та функціонування залежить від великої низки параметрів, визначення яких з абсолютною точністю є неможливим [1].

Саме це питання зумовлює актуальність розв'язання проблем моделювання та оптимізації економічних систем, процесів та явищ, серед яких з огляду на можливість економічного розвитку слід виділити задачі територіального розміщення капіталу.

Так обґрунтування розташування розважальних центрів на території міст та міських агломерацій передбачає можливість застосування різноманітних економіко-математичних підходів.

При цьому головними чинниками ухвалення рішення щодо розміщення суб'єктів розважальних послуг можна вважати [2]: споживчу привабливість, концентрацію робочих місць, транспортну доступність, тип просторової структури міста, особливостей оподаткування, енергопостачання та землекористування (ціна або орендна плата землі) та ін., а саму задачу можна класифікувати як логістичну.

В окремих випадках комплексному дослідженню перелічених факторів може передувати розв'язання підзадач із застосуванням спеціальних методів. Так, задачу врахування транспортних особливостей розміщення об'єкту можна аналізувати на підставі «методу центра тяжіння» [2], маркетингові особливості – використовуючи модель Рейлі-Конверса, а у припущенні про моноцентричність міста описувати гіпотетичну густину населення експоненціальною залежністю у формі [1]

$$D(r) = ae^{-dr}, \quad (1)$$

де $a, d - Const$;

r – відстань від центру міста та оцінку якої можна використовувати для визначення платоспроможного попиту.

У цей же час модель коливальної компоненти динаміки земельної ренти у межах міста, досліджена в роботі [3], дозволяє робити висновки не лише про існування зон, для яких орендна плата за землю змінюється лише з огляду на загальний тренд та не має короткострокових коливальних складових, але й визначати з високим рівнем достовірності момент часу, в який наявний рівень оренди є мінімальним (максимальним) для окремих ділянок міста.

Слід зазначити, що узагальнене рішення за результатами вивчення кожного окремого критерію прийняття рішення про розташування розважального центру (парку) має будуватись на основі інтегрального критерію, в якому декларативно (з огляду на суб'єктивну думку зацікавлених осіб) або на підставі аналітичних групових оцінок визначаються відповідні вагові коефіцієнти (коефіцієнти значущості).

Але запропонована методика дає можливість визначити лише оптимальну зону можливого розміщення, яка передбачає подальшу деталізацію, як з огляду на планову спеціалізацію закладу, так і на наявний попит. Адже розважальний центр слід сприймати у якості провідника споживчої цінності рішень щодо організації таких послуг. У цьому випадку його структура впливатиме на виникнення додаткової цінності або на зменшення «планового» значення споживчої цінності [1].

Застосування маркетингового підходу замість сервісного передбачає, у першу чергу, орієнтацію на клієнта. У цьому випадку з метою дискретизації територія розважального закладу може бути представлена у вигляді масштабної сітки, визначення привабливості окремих елементів якої можна проводити у формі опитування відвідувачів або комплексної оцінки експертів.

За результатами кількісної оцінки привабливості розважальних зон можуть бути сформульовані різні варіанти наборів розважальних послуг із загальної множини G , кожен з яких за для визначення оптимального варіанту можна оцінити за показниками, серед яких виділяють [1] маржинальний прибуток та фіксовані витрати.

Таким чином розв'язування комплексної задачі визначення оптимальної зони розміщення розважального центру та його детальної структури дозволяє формувати рекомендації, спрямовані на досягнення рівноважного стійкого

стану, при якому забезпечення максимальної економічної ефективності супроводжується задоволенням наявного споживчого попиту.

Список використаних джерел:

1. Азарян О. М. Моделювання розміщення розважальних центрів на території міста: інноваційний вектор / О. М. Азарян, І. Ю. Мартинов // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №8. – С. 399–410.
2. Джонсон Д. Современная логистика / Д. Джонсон, Д. Вуд. – М. : Вильямс, 2005. – 624 с.
3. Іванов Р. В. Моделювання коливальної компоненти динаміки земельної ренти в межах міста / Р. В. Іванов // Економічний простір. – 2012. – № 60. – С. 152–158.

К. ф.-м. н. Іванов Р. В., Колісник В. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МОДЕЛЮВАННЯ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

Агропромисловий сектор є одним з важливих елементів забезпечення економічної безпеки України, зокрема її продовольчої складової. Адже розв'язання соціальних проблем можливе лише в умовах ефективного агропромислового виробництва, здатного стійко функціонувати в ринкових умовах [1].

При цьому одним з основних завдань в процесі планування та реалізації продовольчої програми є пропорційний і збалансований розвиток усіх галузей агропромислового комплексу, вдосконалення управління та економічного стимулювання виробництва [3].

Проте саме виробництво сільськогосподарської продукції є галуззю, де існує велика кількість проблем, комплексне вирішення яких в умовах обмеженого фінансування передбачає використання дієвих наукових методів та інструментів, одним з яких є економіко-математичне моделювання. Саме цей факт зумовлює актуальність вивчення наявного науково-практичного досвіду моделювання в агропромисловому комплексі з метою відшукування адекватного апарату, його адаптації до національних особливостей [1].

Застосування економіко-математичних методів та моделей у поєднанні із застосуванням сучасних інформаційних технологій дозволяє розкрити не-